

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره هشتم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۸۷/۷/۲

۲۶۲

شماره چاپ

۲۷۵

شماره ثبت

یک شوری

طرح تفسیر ماده (۱۸) قانون اصلاح
قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب

کمیسیونهای ارجاعی

اصلی: قضائی و حقوقی

فرعی:

اداره کل قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

نظر به این که در ماده (۱۸) قانون اصلاح قانون تشکیل دادگاههای عمومی و

انقلاب مقرر شده است چنانچه رأی مورد اعتراض از طرف ریاست قوه قضائیه خلاف بین شرع تشخیص داده شود برای رسیدگی به مرجع صالح ارجاع می شود و در خصوص نحوه رسیدگی در شعب مختلف دیوان عالی کشور آراء متناقضی مبنی بر تجویز و قبول اعاده دادرسی و در نتیجه ارجاع پرونده به دادگاه هم عرض تالی و قبول و تجویز اعاده و ادامه دادرسی ماهوی و در نتیجه صدور رأی توسط شعب دیوان اتخاذ شده است. لذا باتوجه به مذلول و منطوق ماده مرقوم که تشخیص ریاست قوه قضائیه را در مغایرت بین با شرع جهت اعاده دادرسی محسوب نموده و در تبصره (۳) آن ماده مقرر شده است آراء خلاف بین شرع شعب تشخیص در یکی از شعب دیوان عالی کشور رسیدگی می شود لذا نظریه تفسیری زیر تقدیم می گردد.

تجری - فرهنگی - کریمی راد - مفتاح - اقبال محمدی - عیسی جعفری - کیخا -
حجت الله رحمانی - دلاور - فرهمند - حاجی اصغری - ملک محمدی - حجازی -
خیری - سید قدرت الله حسینی - موحد - سازدار - خباز - کوهی باغ انساری -
منادی - اسداللهی - سیدناصر موسوی - علیخانی - یوسفیان ملا - یوسف نژاد

طرح تفسیر ماده (۱۸) قانون اصلاح قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب

موضوع استفساریه:

آیا تشخیص مغایرت بین آراء مورد اعتراض با شرع توسط رئیس قوه قضائیه به معنای قبول و تجویز اعاده دادرسی محسوب و کلیه شعب مرجوع الیه (دادگاههای عمومی، تجدیدنظر و دیوان عالی کشور و نظامی) مکلف به رسیدگی ماهوی به موضوع و انشاء رأی می‌باشند یا خیر؟

پاسخ مجلس: بلی.

سوابق

قانون اصلاح ماده (۱۸) اصلاحی قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۸۵/۱۰/۲۴

ماده واحده - ماده (۱۸) قانون اصلاح قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب

۱۳۸۱/۷/۲۷ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۸ - آراء غیرقطعی و قابل تجدیدنظر یا فرجام همان است که در قانون آئین دادرسی ذکر گردیده، تجدیدنظر یا فرجام خواهی طبق مقررات آئین دادرسی مربوط انجام خواهد شد.

آراء قطعی دادگاههای عمومی و انقلاب، نظامی و دیوان عالی کشور جز از طریق اعاده دادرسی و اعتراض ثالث به نحوی که در قوانین مربوط مقرر گردیده قابل رسیدگی مجدد نیست

مگر در مواردی که رأی به تشخیص رئیس قوه قضائیه خلاف بین شرع باشد که در این صورت این تشخیص به عنوان یکی از جهات اعاده دادرسی محسوب و پرونده حسب مورد به مرجع صالح برای رسیدگی ارجاع می‌شود.

تبصره ۱ - مراد از خلاف بین شرع، مغایرت رأی صادره با مسلمات فقه است و در موارد اختلاف نظر بین فقها ملاک عمل نظر ولی فقیه و یا مشهور فقها خواهد بود.

تبصره ۲ - چنانچه دادستان کل کشور، رئیس سازمان قضائی نیروهای مسلح و رؤسای کل دادگستری استانها مواردی را خلاف بین شرع تشخیص دهند مراتب را به رئیس قوه قضائیه اعلام خواهند نمود.

تبصره ۳ - آراء خلاف بین شرع شعب تشخیص، در یکی از شعب دیوان عالی کشور رسیدگی می‌شود.

تبصره ۴ - پرونده‌هایی که قبل از لازم‌الاجراء شدن این قانون به شعب تشخیص وارد شده است مطابق مقررات زمان ورود رسیدگی می‌شود.

پس از رسیدگی به پرونده‌های موجود، شعب تشخیص منحل می‌شود.

تبصره ۵ - آرائی که قبل از لازم‌الاجراء شدن این قانون قطعیّت یافته است حداکثر ظرف سه ماه و آرائی که پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون قطعیّت خواهد یافت حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ قطعیّت قابل رسیدگی مجدد مطابق مواد این قانون می‌باشد.

تبصره ۶ - از تاریخ تصویب این قانون ماده (۲) قانون وظایف و اختیارات رئیس قوه قضائیه مصوب ۱۳۷۸/۱۲/۸ و سایر قوانین مغایر لغو می‌شود.